

د. هاشم ئهحمه زاده: نووسهرو وهرکیزی کورد، ماموستای زانکویه (ئهدهبی ئینگلیزی) له نهدهن. د. هاشم چه ندين وتار و ليکولنه وهی به نرخی له سه ر ئهدهبی کوردی و دیاسپورا و تاراوگه ی کورد نووسیوه و بلاو کردوه تهوه. ئهکر ئی به دلنیا یی هوه بوتری د. هاشم خۆی په کینگ له وه کهسه چالاکانه یه که ئهگه ر نووسین و ئهدهبی کوردی ناسنامه یه ک یۆ خۆی وه ده ست... لاپه ری ۱۴

دوشنبه ۷ شهریور ۱۳۸۴ - ۲۳ رجب ۱۴۲۶ - ۲۹ آگوست ۲۰۰۵

ڕۆژ ههلات

فرهنگی اجتماعي سياسي اقتصادي

Rojhelat Independent Weekly

داهینان بهگشتی و ئهدهب بهتایبهتی چ جوړه پتوهندیبهکی لهگه له سیاسهتدا ههیه، ئههه پرسیاریکه له سهدهی بیستم بهتایبهتی و له ئیستمه شدا، نهک یۆ ههه ئیتمه بۆ ژورکسهی دیکه گرتگی خۆی بووه. رهنهگه بکریت به بهریلاو کردنه وهی مانای سیاسهت و ئهسرو و بابهتی سیاسی، شوین پتی سیاسهت له تاو هه موو نووسین و ئهدهب و داهینانیکدا بدۆ زینه هوه، دیاره وهک وترا... لاپه ری ۸ و ۹

سال دوم - شماره ی ۲۸ - ۱۶ صفحه - ۱۰۰ تومان

تیتیر

قهیرانی کومه لایه تی له بواری ئافرانندا

لاپه ری ۱۰

انتقاد شدید پڑاک

صفحہ ۷

از دیگر احزاب کرد

صفحہ ۷

چهمگی ئیتنیسته و چه ند

صفحہ ۷

کورت ه سهرنجیک له سهر کورد

لاپه ری ۱۲

حمله ی تروریستی

صفحہ ۷

به گارد جلال طالبانی

صفحہ ۷

ژیانی تاقانه ی دووهم

لاپه ری ۱۳

روانکاوی دیکتاتور

صفحہ ۵

عیراقیک له جهه نه م

لاپه ری ۱۵

دولت

مذاکره و مقاومت

صفحہ ۶

پارلمان کردستان پیش نویس قانون اساسی را تصویب کرد:

جمهوری فدرال عراق

چهارشنبه ی هفته ی گذشته پارلمان کردستان پس از بحث و بررسی فشرده ی پیش نویس قانون اساسی عراق، به اتفاق آرا آن را تصویب کرده و مصوبه ی خود را به هیئت کردی مجمع ملی عراق ابلاغ نمود. مسعود بارزانی به همراه پیش نویس قانون اساسی نامه ای نیز برای عدنان مفتی رئیس پارلمان فرستاد و پیش نویس قانون اساسی دایم عراق را دستاورد بزرگی برای کردهای این کشور خواند. مجلس میهنی عراق در آخرین چهارشنبه ی هفته ی گذشته پارلمان کردستان پس از بحث و بررسی فشرده ی پیش نویس قانون اساسی عراق، به اتفاق آرا آن را تصویب کرده و مصوبه ی خود را به هیئت کردی مجمع ملی عراق ابلاغ نمود. مسعود بارزانی به همراه پیش نویس قانون اساسی نامه ای نیز برای عدنان مفتی رئیس پارلمان فرستاد و پیش نویس قانون اساسی دایم عراق را دستاورد بزرگی برای کردهای این کشور خواند. مجلس میهنی عراق در آخرین ساعات باقی مانده برای تحویل پیش نویس این قانون فرصت تددوین آن را برای یک هفته ی دیگر تمدید کرد تا کردها و شیعیان برای ادامه ی چانه زنی ها بر سر تقسیم قدرت بار دیگر دور یک میز بنشینند. اگرچه گروه های سیاسی هنوز بر روی چند مورد به توافق نرسیده اند اما چارچوب اصلی قانون اساسی عراق از هم اکنون مشخص شده است. بر اساس ماده ی دوم پیش نویس، سیستم سیاسی عراق، جمهوری، پارلمانی، آزاد ی بیان به تمام معنا، ... ادامه در صفحه ی ۲

تیبور اندیشه وتووئز فرهنگ سیاسی جامعه

www.komak.nu

له سویدییهوه کراوه به کوردی

مقاله

حیات سیاسی و قمار ابدی

فرهاد امین پور

۱ سوپه ی انضمامی حیات سیاسی ما که به دلیل تعرض های مداوم بیرونی و درونی، همواره آسیب دیده است به تراژیک ترین جنبه ی هویت جمعی مان تبدیل شده و با تعطیل امر عینی و ضروری «سیاست ورزی» تغییر وضعیت رنج آور کنونی را به رؤیا شیشه ساخته است. سوپه ی انضمامی چیزی جز اعتبار تاریخی کنش هایی نیست که میلی معطوف به همراهی با واقعیت های اجتماعی و سیاسی دارند. سیاست ما همواره عرصه ی تقابل «نیکی/ بدی» و «خدمت/ خیانت» بوده و این دوگانگی امکان های فهم واقعیت و تأثیرگذاری بر آن را سلب کرده است. در نهایت آن چه بر جای مانده به انتظاری پنجاه پنجاه برای ظهور و تجلی خوب یا بد تبدیل شده و امکان حضور در موقع و دخالت در سرنوشت خوش را نیز بر باد داده است. نمونه ی کامل این موضوع را در نگاه مردم کردستان به دولت جدید ایران به خوبی می توان مشاهده کرد. ما نمی دانیم دولت جدید قصد دارد چه سیاستی را در کردستان اتخاذ کرده و اعمال نماید زیرا از نوع و سطح آن کاملاً بی اطلاعیم. حتی نمایندگان کرد مجلس، به عنوان عینی ترین وجه حضور ما در ساختار حاکمیت، از این موضوع اطلاعی نداشته و در جریان رأی اعتماد به کابینه ی احمدی نژاد از ریسک اعلام موافقت یا مخالفت پرهیز کرده و ترجیح دادند در برابر آینده ی مبهم سکوت کنند؛ ابهامی که قبل از آنکه نتیجه ی تلاش «دیگری» برای پنهان ساختن خود باشد، حاصل عقب نشینی ما از ساخت های گسترده ی «امور واقع» است. یعنی ما یکبار دیگر عرصه ی سیاست ورزی را به نفع حضور در پرهوت تردید تعطیل کرده، به انتظار اتفاق و حادثه نشستیم و همیشه هنگامی به خود آمده ایم که نوبت بازی حریف بوده است.

۲ «سیاست ورزی» امری پیچیده و مشکل است چون به همراهی آگاهانه با واقعیت و شناخت آن بستگی داشته و ساختن سوپه ی انضمامی حیات سیاسی نیز از رهگذر آن تحقق می یابد. چنین وضعیتی از درگیری با ساده ترین امور روزانه شروع و تا تدوین وسیع ترین چشم اندازها برای حضور در آینده ی با ثبات تر ادامه خواهد یافت. از سوی دیگر امر ساده ای چون ارائه ی سخت ترین واکنش ها در برابر کنش های «دیگری»، قبل از هر چیز ماهیت «خود» را خدشه دار کرده و بخشی از آن را به تباهی می کشاند. این کار موجب می شود که برای بازسازی مجدد و سریع عناصر آسیب دیده به هر چیزی جنگ زده و حتی به جعل سمبل ها و نشانه ها متوسل شویم. وقایع اخیر کردستان گرچه واجد وجوه گسترده ای از تلاش جمعی برای تغییر وضع نامطلوب موجود بود اما جنگ اندازی های بی حساب و کتاب بسیاری را نیز برای سمبل سازی در پی داشت. جعل و خلط سمبل ها حتی اگر به بهانه های مقطعی نیز صورت بگیرد رخساره ی هویت مان را در آینده به شدت ناهمگون، زشت و متناقض خواهد ساخت.

۳ سیاست ما با اتخاذ مداوم راهبرد «یک بار و برای همیشه» تاکنون ناکام مانده و این ناکامی هر دم بر دامنه ی واکنشی تر شدن آن افزوده است. تحولات دو ساله ی اخیر کردستان عراق به خوبی آشکار ساخت که چنین راهبردهایی باید جای خود را به پذیرش همه ی ابعاد واقعیت موجود و همراهی با آن ها و گسترش آگاهی و تعامل مبتنی بر منافع جمعی بسپارند. رادیکال و غیرقابل کنترل کردن عرصه های سیاسی و اجتماعی که هراز چند گاهی و به لطف گروهی تازه از راه رسیده صورت می گیرد کنترل ما بر جغرافیای ابعاد متنوع زندگی را هر روز کمتر از پیش ساخته و سبب ساز گسترش دامنه ی اتفاقی تر و قمارتری تر شدن حیات سیاسی مان خواهد شد. پس یگانه راه می تواند ساختن وجه غالبی مبتنی بر عقلانیت سیاسی باشد. عقلانیتی که این بار با نقد و فهم پدیده ها، حرکت های توده ای را نیز به فرصت و امکانی برای ایجاد بسترهای جدید تبدیل کند.

۴ اکنون بزرگ ترین و اصلی ترین تعهد روشنفکران و نخبگان ما حرست از ماهیت تاریخی پدیده های اجتماعی و هدایت آن ها در بسترهای واقعی است. جامعه ی روشنفکری ما تاکنون یا پیرو کنش های توده ای بوده، یا برای حفظ منزلت خویش از درگیر شدن با تبعات منفی این امر پرهیز نموده و یا در بهترین حالت در برابر آن سکوت کرده است. روشنفکران باید مرتباً به بررسی و نقد صادقانه ی کنش های توده ای پرداخته و نتایج آن را برای بهبود وضع موجود به درون جامعه منتقل سازند. تأیید وجوه هزینه بردار چنین کنش هایی و یا سکوت در برابر زیان های آن ها به اندازه ی تأیید حاکمیت های غیردمکراتیک و لجام گسیخته و سکوت در برابر ظلم ها و بی عدالتی های آن ها دردناک و زیان آور است. روشنفکران منزلت و اعتبار خویش را از شناخت مناسبات حاکم بر جامعه و سیاست می گیرند نه همراهی با جریان های مقطعی و خالی از مابه ازاهای مشخص و قابل سنجش. فرو ریختن مرزهای میان رویکردهای روشنفکری و گرایشات توده ای، تعادل مورد نیاز جامعه برای عبور از موقعیت های حساس را به هم زده و تعامل کارکردی عناصر آن را دچار اختلال خواهد کرد. بر این اساس نقد بی محابا می تواند یکی از اصلی ترین راه های معطوف به کشف حقیقت باشد زیرا راه های مشکل تر همواره نوید بخش نتایج مطمئن تر و ماندگارتر هستند.